

Les relacions entre la Societat Catalana de Química i la Societat Andorrana de Ciències: un exemple estimulant

- 1 d'abril del 2008 a les 20 h
- Sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, Andorra la Vella

Àngel Messeguer i Peypoch

President de la Societat Catalana de Química (2002-2008)

Els amics de la Societat Andorrana de Ciències m'han demanat la redacció d'unes ratlles per fer una mica d'història de les relacions i les complicitats creades entre les nostres Societats en els últims anys. Atès el record tan grat que conservo d'aquesta experiència, no podia de cap manera defugir l'encàrrec. De fet, m'ha plagut molt que me l'oferissin: la cita anual a la conferència que les dues entitats organitzaven a Andorra és un dels records més satisfactoris de la meua etapa al capdavant de la Societat Catalana de Química (SCQ), societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans.

Ara bé, a desgrat de les bones intencions i dels projectes que es puguin plantejar, les coses no surten si no hi ha al darrere una iniciativa i una feina que els donin contingut i, el que és més difícil, continuïtat. En la qualitat de president de la SCQ durant el període 2002-2008, vaig tenir la sort de comptar entre els membres de la nostra junta amb el Dr. Èric Jover, un andorrà entusiasta de la ciència, en concret de la química analítica i de les seves aplicacions per resoldre problemes que afecten la societat, però també una persona de tracte exquisit i amb unes idees molt clares sobre la necessitat de donar tots els impulsos que facin falta per estimular la difusió de la química en els territoris de llengua i cultura catalanes. En aquest sentit, Andorra era una fita que calia assolir.

Ben al principi de reunir-nos per discutir les activitats de la SCQ, l'Èric Jover va suggerir la possibilitat d'organitzar una conferència anual a Andorra i fer-ho en col·laboració amb la Societat Andorrana de Ciències. La nostra Societat no tenia tradició de fer actes en territori andorrà, però en el nostre esperit hi havia la intenció

d'estendre les activitats de la SCQ arreu i no es podia desaprofitar aquesta oportunitat. Així doncs, la proposta es va veure de seguida de bon grat, atès que si es consolidava, a més d'enfortir les relacions entre les dues Societats científiques, podria crear altres complicitats futures, on la col·laboració en possibles temes de recerca o feina conjunta poguessin tenir un camí més planer.

També des del començament es va acordar que les temàtiques de les conferències haurien de versar sobre aspectes de la química que incidissin en l'interès de la ciutadania andorrana. En aquest context, els assumptes relacionats amb la protecció del medi ambient i la salut, tractats des de la solvència de científics reconeguts, haurien de ser prioritaris a l'hora d'escollir les temàtiques per tractar. Posades les mans a la feina, sobretot per part de l'Èric Jover, s'organitzà la primera conferència, el 20 de març de 2003. Fou el Dr. Francesc Ventura, cap de l'àrea de Química Orgànica d'Agbar, qui ens parlà sobre *Subproductes en el procés de potabilització de l'aigua*. L'acte se celebrà a la sala d'actes de Banca Mora d'Andorra la Vella.

Aquell dia va servir per establir el contacte formal amb els directius de la Societat Andorrana, en concret amb el seu president, Antoni Pol. L'èxit d'aquest primer acte va donar-nos prou empena per treballar en la idea de consolidar la iniciativa. El resultat, fins al final del nostre mandat a la SCQ, va ser la celebració d'una conferència anual, la llista de les quals és la següent:

La influència humana en el canvi climàtic, a càrrec del Dr. Joan Grimalt i Obrador, professor d'investigació a l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, del CSIC. Conferència celebrada a la sala d'actes del Govern, edifici Prada Casadet d'Andorra la Vella el 25 de març de 2004.

L'efecte bifidus i els ingredients funcionals en l'alimentació, a càrrec del Sr. Manel Cirici i Gasch, director comercial d'Orafti Espanya. Conferència celebrada a la sala d'actes de la Llacuna d'Andorra la Vella el 7 d'abril de 2005.

La ciutat de la química, a càrrec del professor Claudi Mans i Teixidor, del departament d'Enginyeria Química de la Universitat de Barcelona. Acte celebrat a la sala de conferències de la Llacuna d'Andorra la Vella el 22 de març de 2006.

Materials implantats al cos humà: Problemes actuals i solucions futures, a càrrec del Dr. Francesc Xavier Gil i Mur, vicerector de Recerca i Innovació de la Universitat Politècnica de Catalunya. Acte celebrat a la sala d'actes del Centre Cultural la Llacuna d'Andorra la Vella el 20 de març de 2007.

Les dioxines, mites i realitat, a càrrec del Dr. Josep Rivera i Aranda, professor d'investigació del departament d'Ecotecnologies de l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, del CSIC. Conferència organitzada a la sala d'actes del Centre Cultural la Llacuna d'Andorra la Vella l'1 d'abril de 2008.

Els meus records d'aquestes activitats són molt grats. L'assistència, a desgrat de coincidir sovint amb altres actes que se celebraven a l'entorn, o de fer-ho en dies en què la meteorologia no era precisament propícia per sortir de casa, va ser gairebé sempre nodrida i, el que és més important, interessada pel que s'havia dit i encuriosida per aprofundir-hi a través del diàleg posterior amb el conferenciant. A més, cal afegir la difusió d'aquests actes a través del propi butlletí de la SAC i la publicació posterior de les conferències en un llibre anual de recull. D'altra part, l'amabilitat i la cortesia amb la qual els dirigents de la SAC van tractar els convidats i els representants de la SCQ va fer encara més agradable aquesta cita anual. En aquest context, vull adreçar una menció especial per a l'Àngels Mach, presidenta des de fa uns anys de la SAC i una entusiasta animadora de la divulgació científica a Andorra i de continuar la col·laboració amb la SCQ.

Per tot plegat, crec que l'aposta feta el 2002 per crear un vincle entre la Societat Andorrana de Ciències i la Societat Catalana de Química es va assolir amb escreix. Aquest vincle és rellevant, perquè constitueix una altra prova de la validesa d'aplegar esforços entre entitats acadèmiques de països de parla catalana per fer difusió dels problemes que tracten els científics, problemes que afecten directament la qualitat de vida de la societat a la qual han de servir i sobre els quals s'aboquen recursos materials i humans, sovint insuficients, però que tampoc no paren de créixer. És precisament aquesta tasca de difusió la que ha d'ajudar que la població entengui la importància d'aquests esforços, valori la qualitat dels professionals de la ciència que s'hi dediquen i per tant doni suport a les polítiques dirigides a enfortir els mitjans perquè els científics, i en aquest cas particular, els químics, puguin augmentar el rendiment de la seva tasca investigadora, tant en l'àmbit més bàsic com en el d'orientació més tecnològica.

Amb el meu agraïment personal a tot el col·lectiu de la SAC, i segur que em faig ressò del parer de tots els companys i companyes de la junta de la SCQ que vaig tenir l'honor de presidir, expresso el meu desig perquè aquella llavor que es va sembrar a final de 2002 trobi continuació en el futur i que la col·laboració iniciada llavors s'estengui a altres societats acadèmiques i científiques. La nostra cultura, sovint qüestionada en la seva raó d'ésser i amenaçada des d'instàncies diverses, ho necessita i nosaltres, a desgrat de no perdre la perspectiva global amb la qual ens hem de moure avui per avui, no ho hem de deixar de banda.